

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายวิรุฬห์ แสงเทียน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๒/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ๖/๒๕๖๗

วันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { ศาลจังหวัดอุดรธานี ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำโต้แย้งของจำเลย เห็นว่า จำเลยไม่ได้แสดงเหตุผลประกอบคำโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) และมาตรา ๑๒๖ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ อย่างไร จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในส่วนนี้ และเมื่อพิจารณาคำโต้แย้งของจำเลยในส่วนที่ ศาลรัฐธรรมนูญรับไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว เห็นว่า คดีเป็นปัญหาข้อกฎหมายและมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้ จึงยุติการไต่สวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) มีกำหนดยี่สิบปี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่

ความเห็น

พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย โดยวรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมาย

ดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัด สิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย” และวรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการ ทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง”

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๕ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๖ ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยวรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิ เลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น ใ้หวัดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร หรือการชักชวนให้ไป ลงคะแนนไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ด้วยวิธีการ ดังต่อไปนี้ (๑) จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณ เป็นเงินได้แก่ผู้ใด ...” และมาตรา ๑๒๖ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ โดยวรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ มาตรา ๖๕ (๑) หรือ (๒) มาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๘ มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๙ หรือมาตรา ๑๐๑ ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่ง เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดสี่ปี”

เห็นว่า พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มีเหตุผลในการประกาศใช้เนื่องจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้สมาชิก สภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง และผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งหรือมาจากความเห็นชอบของ สภาท้องถิ่น หรือกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษจะมาโดยวิธีอื่นก็ได้ แต่ต้องคำนึงถึงการมี ส่วนร่วมของประชาชนด้วย โดยคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง รวมทั้ง หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องคำนึงถึงเจตนารมณ์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามแนวทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นไปตาม เจตนารมณ์ของบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว ซึ่งมาตรา ๑๒๖ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับบทกำหนดโทษ ทางอาญาต่อบุคคลผู้กระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง เนื่องจากฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) กรณีผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนน ให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น ใ้หวัดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร หรือการชักชวนให้ไปลงคะแนนไม่เลือก ผู้ใดเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ด้วยวิธีการ ดังต่อไปนี้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือ

จัดเตรียมเพื่อให้ ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่ง เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี

ข้อโต้แย้งของจำเลยที่ว่า จำเลยถูกฟ้องเป็นคดีอาญาต่อศาลจังหวัดอุดรธานีขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งจำเลยมีกำหนดยี่สิบปีตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง จากการกระทำเกี่ยวกับที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ เคยมีคำพิพากษา เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งจำเลยเป็นเวลาสิบปีนับแต่วันมีคำพิพากษามาตรา ๑๐๘ วรรคสอง แล้ว ด้วยเหตุนี้ บทบัญญัติมาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดยี่สิบปีอีก เป็นการลงโทษบุคคลมากกว่าหนึ่งครั้งสำหรับการกระทำความผิดที่บุคคลนั้นได้กระทำความผิดเพียงครั้งเดียว ทั้งยังจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้โดยชัดแจ้งเกินสมควรแก่เหตุ ชัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ นั้น เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเป็นมาตรการลงโทษทางการเมือง แก่บุคคลที่กระทำความผิดเพื่อจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลโดยเฉพาะเจาะจงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ในการระงับยับยั้งมิให้บุคคลที่กระทำความผิดในทางการเมืองมีโอกาสที่จะกระทำความผิดซ้ำ และก่อให้เกิดความเสียหายต่อการเมืองการปกครองอีก แม้ว่าสิทธิเลือกตั้งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน ในสังคมที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย แต่เพื่อให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยดำรงอยู่ อย่างมั่นคงและดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย รัฐอาจจำกัดสิทธิเลือกตั้งบุคคลให้เหมาะสมแก่สภาวะการณ์ ของบ้านเมืองได้ นอกจากนี้ การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมิใช่โทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมพฤติกรรมของบุคคลในสังคม รักษาความสงบเรียบร้อยของ ประชาชนและความมั่นคงของรัฐ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และปกป้องคุ้มครองสังคมและ ผู้ได้รับผลกระทบจากการกระทำความผิดอาญา โดยมีลักษณะเป็นโทษที่มีผลกระทบต่อสิทธิหรือเสรีภาพ ในชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของบุคคล แต่อย่างไรก็ดี ในการดำเนินคดีอาญากับบุคคลที่กระทำความผิด เกี่ยวกับการเลือกตั้งกฎหมายอาจกำหนดให้มีการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งซึ่งเป็นโทษทางการเมืองประกอบกับ โทษอาญาที่เป็นโทษหลักเพื่อระงับยับยั้งบุคคลที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในทางการเมืองอย่างเจาะจง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือการทุจริตในการเลือกตั้งที่ทำให้การ เลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมซึ่งสร้างความเสียหายให้แก่การจัดการเลือกตั้ง กระทบต่อ ความเชื่อถือไว้วางใจในระบบการเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และส่งผลให้ประชาชนเสื่อมศรัทธา ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นปัญหาทางการเมืองของประเทศไทยมาโดยตลอด จึงจำเป็นต้องใช้มาตรการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งบุคคลในการกระทำความผิดดังกล่าว เพื่อตัดสิทธิบุคคลนั้น

ในทางการเมืองอย่างเข้มงวดเด็ดขาด การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตั้งแต่เดิมนั้นการดำเนินคดีเลือกตั้งเป็นอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งมิได้อยู่ในอำนาจของศาล ส่วนคดีอาญาอยู่ในอำนาจของศาลซึ่งเป็นองค์กรตุลาการ ต่อมาเมื่อมีการตราพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้คดีเลือกตั้งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลอุทธรณ์ คดีอาญาอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลอาญาซึ่งเป็นองค์กรตุลาการ อันเป็นการรับรอง ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทยให้ชัดเจนและครอบคลุมอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ โดยกำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งอาจถูกดำเนินคดีเลือกตั้งและคดีอาญาแยกต่างหากจากกัน เนื่องจากมีวัตถุประสงค์ กระบวนการ องค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ และมาตรฐานในการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานที่เข้มงวดแตกต่างกัน การที่จำเลยซึ่งเป็นผู้สมัครสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นจัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น ใ้งดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร หรือชักชวนให้ไปลงคะแนนไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น จึงอาจถูกดำเนินคดีได้ทั้งคดีอาญาและคดีเลือกตั้ง โดยองค์ประกอบของความผิดของคดีเลือกตั้งตามมาตรา ๑๐๘ และคดีอาญาตามมาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ทั้งผู้กระทำความผิด การกระทำความผิด และผลของการกระทำความผิด ความผิดคดีเลือกตั้งมีองค์ประกอบความผิด ได้แก่ (๑) ผู้กระทำ คือ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง (๒) การกระทำ คือ การทำการใด ๆ หรือก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลอื่นกระทำการดังกล่าว หรือรู้ว่ามีกระทำการดังกล่าวแล้วไม่ดำเนินการเพื่อระงับการกระทำนั้น และ (๓) ผลของการกระทำ คือ การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ส่วนความผิดคดีอาญามีองค์ประกอบความผิด ได้แก่ (๑) ผู้กระทำความผิด คือ ผู้ใดซึ่งรวมถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วย (๒) การกระทำความผิด คือ การกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น ใ้งดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร หรือการชักชวนให้ไปลงคะแนนไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ด้วยวิธีการ จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด และ (๓) ผลของการกระทำ อาจไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นก็เป็นความผิดฐานทุจริตในการเลือกตั้ง ดังนั้น การกระทำของจำเลยในข้อเท็จจริงเดียวกัน หากเป็นไปตามองค์ประกอบความผิดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ อาจเป็นทั้งความผิดคดีเลือกตั้งและความผิดคดีอาญาและให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งได้ทั้งในคดีเลือกตั้งและคดีอาญา ประกอบกับการนับระยะเวลาการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งในคดีเลือกตั้งและคดีอาญามีได้นำระยะเวลาการเพิกถอน

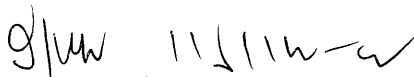
สิทธิเลือกตั้งของคดีทั้งสองประเภทมานับต่อกัน แต่เป็นการนับซ้อนกันไป เนื่องจากการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมิใช่โทษทางอาญาในลักษณะที่ศาลจะสั่งจำคุกโดยให้นับโทษจำคุกต่อกันได้ กรณีจึงมิใช่การลงโทษบุคคลมากกว่าหนึ่งครั้งสำหรับการกระทำความผิดที่บุคคลนั้นได้กระทำให้เพียงครั้งเดียวอันเป็นการจำกัดสิทธิเลือกตั้งเพิ่มขึ้น

ส่วนข้อที่ว่า พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) มีกำหนดยี่สิบปี ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ ด้วยนั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง มีการเพิ่มอัตราการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งจากเดิม ซึ่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๑๘ บัญญัติให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี เพิ่มขึ้นเป็นเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดยี่สิบปี เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๕๘ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๗๓ (๑) มีกำหนดยี่สิบปี โดยบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) และมาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง มีข้อความเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๓ (๑) และมาตรา ๑๕๘ วรรคหนึ่ง ซึ่งต่างเป็นบทบัญญัติที่กำหนดโทษทางอาญาและโทษทางการเมืองสำหรับการกระทำความผิดในลักษณะเดียวกัน อันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้งที่มีสภาพร้ายแรง การกำหนดให้การทุจริตการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นมีโทษในลักษณะเดียวกันเป็นการกำหนดโทษที่มีความเหมาะสม เนื่องจากผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น ใ้ห้ดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร หรือชักชวนให้ไปลงคะแนนไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ด้วยวิธีการจัดทำ ให้เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใดตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) ถือเป็นการกระทำผิดร้ายแรงและเป็นความผิดอาญา ซึ่งเป็นคนละกรณีกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๖ ที่บัญญัติให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งสิบปีกรณีผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดกระทำการทุจริตในการเลือกตั้งหรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่นนั้น กรณีดังกล่าวถือเป็นการกระทำความผิดในคดีเลือกตั้งที่เป็นการกระทำผิดที่ร้ายแรงมากกว่า และมีโทษทางอาญาต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับด้วย ดังนั้น การกำหนดระยะเวลาให้ศาลเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

มีกำหนดยี่สิบปี ซึ่งเป็นคำขออุปกรณ์ของโทษจำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ ย่อมแตกต่างกับการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๖ เมื่อการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และหลักความได้สัดส่วนในการจำกัดสิทธิเลือกตั้งของบุคคลกับประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ส่วนรวม เช่นนี้ การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) มีกำหนดยี่สิบปี จึงเหมาะสม และได้สัดส่วนตามสภาพความร้ายแรงของการกระทำความผิดที่มีโทษทางอาญาดังกล่าวแล้ว

ดังนั้น พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) มีกำหนดยี่สิบปี เป็นบทบัญญัติที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่มุ่งเน้นการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้แก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) มีกำหนดยี่สิบปี ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ